

Поволоцький М.М., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Харківський національний університет внутрішніх справ,
м. Вінниця, Україна
Науковий керівник: Бахаєва А.С., к.ю.н.

ЩОДО ПРОЦЕДУРИ ПРИТЯГНЕННЯ ДО АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ КОМЕНДАНТСЬКОЇ ГОДИНИ

В Україні з 24 лютого 2022 року введено режим воєнного стану, який передбачає ряд спеціальних заходів, в тому числі комендантську годину. Враховуючи, що в Україні комендантська година як спеціальний захід запроваджувалась відносно нечасто, відповідальність за її порушення у чинних нормативно-правових актах, зокрема в Кодексі України про адміністративні правопорушення, відсутня. Як наслідок, поліцейські складають на порушників комендантської години протоколи за ст. 185 («Злісна непокора законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону, військовослужбовця») Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Проте, аналіз судової практики свідчить про те, що судді досить часто критично оцінюють більшість із складених поліцією протоколів у контексті порушення громадянами комендантської години, мотивуючи це тим, що для наявності в діях особи складу зазначеного правопорушення необхідна сукупність обов'язкових елементів, таких як перебування працівників поліції при виконанні службових обов'язків, законність розпорядження або вимоги поліцейського, злісна непокора. При цьому типовою помилкою при складанні поліцейським протоколу про адміністративне правопорушення є відсутність у ньому конкретно зазначеної вимоги, яку пред'являв поліцейський до особи, і яким саме чином особа не виконувала такі вимоги, а також в чому полягала зухвалість такої поведінки особи і її злісна непокора. У свою чергу правопорушник, зазвичай, свою провину визнає, при цьому акцентуючи увагу на тому, що опору не чинив, вимоги працівників поліції виконав. За таких обставин суд приймає рішення, що в діях особи хоч і містяться ознаки адміністративного правопорушення передбаченого ст. 185 Кодексу України про адміністративні правопорушення, однак враховуючи особу правопорушника та обставини адміністративної справи, суд вважає, що справу відносно нього слід закрити через малозначність вчиненого правопорушення і обмежитись оголошенням йому усного зауваження [1].

Втім, є й випадки притягнення громадян до відповідальності за ст. 185

Кодексу України про адміністративні правопорушення у розрізі порушення комендантської години, але в більшій мірі через те, що вони сперечались з поліцією, поводити себе зухвало та агресивно, а також відмовлялись виконати ті чи інші законні вимоги правоохоронців [2].

Підсумовуючи вищевикладене слід зазначити, що наразі у Верховній Раді України перебувають на розгляді два законопроекти: № 7553 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності за порушення комендантської години в умовах дії воєнного стану», а також № 7356 «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо запровадження адміністративної відповідальності за порушення встановлених обмежень в умовах дії воєнного стану». Тому залишається сподіватись на скоріше вирішення цього важливого питання, оскільки, як бачимо, відсутність відповідальності за порушення комендантської години знижує ефективність реагування уповноважених органів на випадки її порушення та обумовлює необхідність вигадувати «обхідні шляхи».

Література

1. Постанова Березівського районного суду Одеської області від 22.06.2022 (справа № 473/1109/22, адміністративне провадження № 3/494/417/22). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104922029>.

2. Адміністративна діяльність поліції в умовах воєнного стану: довідник / Безпалова О.І., Чишко К.О., Бахаєва А.С., Макаренко В.С. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2022. 105 с. URL: <https://univd.edu.ua/science-issue/issue/5802>.

УДК 343.2/.7:343.3(043.2)

Прокопюк Д.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Філінович В.В., к.ю.н., доцент

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Проблема трансформації правової системи України посилилась внаслідок нових суспільних потреб з початком повномасштабного російського вторгнення, наслідком якого стало введення режиму воєнного стану Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 [1]. Реформа кримінальної юстиції має охоплювати прогресивні зміни відповідного законодавства задля дотримання демократичних засад громадянського суспільства.